



Pohjois-Savo

- ASIA** Lupa poiketa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä
- HAKIJA** Suonenjoen kaupunki
PL 13
77601 Suonenjoki
- VIREILLETULOAIKA** 5.9.2023
- HAKEMUS** Hakija hakee lupaa kosken kiertämisen mahdollistaville rakenteille Kutujoen Joki-Helmen yksityisellä suojelualueella.
- Kutujoki on osa Pieksämäeltä Haapakosken kautta Koskeloon ja edelleen Rautalammille kulkevaa melontareittiä. Haapakoski – Koskelo välillä on kaksi kohtaa, joissa kanootti on vedettävä maihin: Hirvolan mylly ja Kutujoen koski. Suonenjoen kaupungin tavoitteena on edistää melontaharrastusta ja kehittää sille turvallisia olosuhteita.
- Vuonna 2021 kaupunki rakensi Hirvolan myllyn ohittamiseen tarvittavat rantautumispaikat. Nyt olisi vuorossa Kutujoen kosken kierron mahdollistavien rakenteiden teko. Kutujoen koski on keväisin vuolas ja etenkin aloittelevalle melojalle vaarallinen. Kuivana aikana ja Haapajoen säännöstelyn takia veden ollessa matala kosken kivet ovat vaativia ohittaa ja ne kuluttavat kanoottien pohjaa. Melojat ovat nostaneet kanootit ennen koskea ja kantaneet niitä noin 50 metriä rauhallisemmalle alajuoksulle. Kannaksen poikki on muodostunut pieni polku.
- Kosken ohitukseen suunnitellut rakenteet on tarkoitus tehdä mahdollisimman huomaamattomiksi, etteivät ne erotu maisemassa. Hakemuksen liitteissä on havainnollistettu rakenteiden sijoittumista ja rakennetta. Yläpuolinen rantautumispaikka on helppo toteuttaa ja se rajoittuu kohtaan, jossa maastossa luontaisestikin on pieni aukko. Kevyen laiturin rakentamiseksi pitäisi poistaa rantakasvillisuutta niin, että laiturin pystytolpat voidaan lyödä vesirajan tuntumaan. Kosken alapuolen rakenne olisi yksinkertainen: paikkaan ankkuroidaan kaksi 4-5 metrin lankkua vierekkäin. Rakentamistyö voidaan tehdä käsityönä, koneita ei tarvita. Rantautumispaikkaa osoittavaa opastetta ei asenneta, vaan paikka merkitään reittikarttaan ja siitä kerrotaan myöhemmin laadittavasta reittikuvauksessa.

Suonenjoen kaupunki pyytää lupaa rakentaa kosken kiertämisen mahdollistavat rakenteet Kutujoen Joki-Helmen luonnonsuojelualueelle ja näin poiketa alueen luonnonsuojelualan rauhoituspäätöksen määräyksistä.

MÄÄRÄYKSET JOITA HAKEMUS KOSKEE

Joki-Helmi -nimisen yksityismaiden luonnonsuojelualan rauhoittamisen tarkoituksena on metsäluonnon sekä joki- ja koskimaiseman suojelu säilyttämällä alue luonnontilaisena. Alue on rauhoitettu osana Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaa (METSOa).

Alueen rauhoitusmääräyksissä on kielletty mm. metsän hakkaaminen ja puuston vahingoittaminen sekä muu kasvien tai kasvinosien ottaminen ja vahingoittaminen, ojien kaivaminen, maa- ja kallioperän vahingoittaminen sekä rakennusten, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen. Rauhoitusmääräyksissä on sallittu veneen pitäminen.

Rauhoitusmääräyksistä voidaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen hyväksymän suunnitelman mukaan poiketa, mikäli poikkeaminen on luonnonsuojelualan hoidon tai käytön tai tieteellisen tutkimuksen kannalta perusteltu tai jos toimenpide ei vaaranna alueen suojeluarvoja.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Savon ELY-keskus myöntää hakemuksen mukaisesti luvan rakenteiden rakentamiselle ja sijoittamiselle seuraavin ehdoin:

- Rakenteet tulee sijoittaa suojelualan rantaan mahdollisimman huomaamattomiksi. Kosken yläpuolisen rakenteen ponttoonin näkyvyyttä tulee vähentää suojalaidoituksella tai ponttoonin koteloinnilla. Rakennustarvikkeissa tulee käyttää väriltään maastoon mahdollisimman hyvin sopivia materiaaleja.
- Rakenteiden sijoittamisen yhteydessä ei kaadeta ranta-alueelta läpimitaltaan yli 20 cm puustoa. Rakenteiden väliseltä polulta puita ei myöskään saa kaataa. Jo kaatuneiden puiden siirtäminen pois rakenteiden edestä on mahdollista kuitenkin ne suojelualueelle jättäen.
- Rakenteista ei tehdä erillistä ilmoitustaulua tai muuta vastaavaa opastetta. Suonenjoen kaupunki tekee rantautumispaikoille suojelualueesta ja leiriytymiskiellosta tiedottavan opasteen.

- Rakentamisesta tulee tehdä vesirakentamisilmoitus ELY-keskukselle ennen töiden aloittamista ja samoin töiden valmistumisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle.
- Työtä suoritettaessa lupa tulee vaadittaessa esittää sitä kysyvälle.

Päätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 54 §:n mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojelualueella on kuljetettu kanootteja ja kajakkeja koski kiertäen jo aiemmin ja tästä on osoituksena alueella oleva polku. Suunnitellut rakenteet rakennetaan mahdollisimman huomaamattomiksi. Rakenteiden sijoittaminen ei vaadi suojelualueen luonnonolosuhteita muuttavia toimenpiteitä. Rakenteista ei tehdä infotaulua vaan ne merkitään reittikarttaan.

ELY-keskus katsoo, että poikkeamislupahakemuksen mukaisten rakenteiden sijoittaminen ei vaaranna alueen suojeluarvoja. Rantautumispaikoille tehdyn luontoselvityksen (Kuopion kaupunki 13.7.2021) perusteella rakenteiden sijoittamispaikoilla ei sijaitse uhanalaista tai muutoin erityisen huomionarvoista kasvilajistoa. Hankkeesta vastaavan kanssa käydyn keskustelun perusteella kosken kiertäviä meloimia on vuosittain korkeintaan muutamia kymmeniä. Tämän perusteella riski suojeluarvojen heikentymiselle nykyisestään on vähäinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki 54 § 1 momentti

Pohjois-Savon ELY-keskuksen päätös 8.12.2015 (POSELY/3178/2015)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojelun ylitarkastaja Mika Welling ja ratkaissut ympäristöylitarkastaja Antti Lammi.

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja Mika Welling (mika.welling@ely-keskus.fi).

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

MAKSU Suoritemaksutta

JAKELU

Päätös Hakija
Maanomistajat

TIEDOKSI Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri

Liite Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla. Kirjallisesti tehtävä valitus on osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Valitusaika

Valitusaika on 30 päivää siitä, kun tämä päätös on saatu tiedoksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on annettava Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirje ja sen liitteet

Valituskirjeessä on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- muutos, joka päätökseen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perustelut.

Valituskirje on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjeen, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite.

Valituskirjeeseen on liitettävä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden
käyntiosoite Minna Canthin katu 67, 70101 Kuopio
postiosoite PL 1744, 70101 Kuopio
faksi 029 564 2501
sähköpostiosoite ita-suomi.hao@oikeus.fi
puhelinvaihe 029 564 2500
aukioloaika klo 8 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> .

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270,00 euroa, ellei valittaja tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 7-9 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.